

Refundacja środków chłonnych: łyżka dziegciu w beczce miodu

Violetta Madeja

Fot. I.M.R - stock.adobe.com

Ostatnie zmiany w zasadach refundacji środków chłonnych ucieszyły pacjentów. Nie podoba im się jednak system rozliczania i rosnące koszty produkcji, które wpływają na wzrost ceny wyrobów medycznych.

Jak podkreślają eksperci, pacjenci czekali na zmiany w limitach finansowych w refundacji środków chłonnych ponad dwie dekady. Jak się jednak okazuje, nie rozwiązały one wszystkich problemów.

Od 1 grudnia 2021 r. wzrosły m.in. limity cenowe dla pieluchomajtek, majtek chłonnych i pieluch anatomicznych - do 1,70 zł za sztukę przy limicie ilościowym do 90 sztuk miesięcznie. - *To znaczący wzrost refundacji w stosunku do poprzednich zasad* - ocenia Marta Masłowska-Sobczak z firmy Paul Hartmann. - *Limit kwotowy dla pozostałych refundowanych produktów chłon-*

nych, tj. wkładów anatomicznych i podkładów, wzrósł z kolei z zaproponowanych pierwotnie w projekcie nowelizacji 0,85 zł do 1 zł za sztukę, co oznacza utrzymanie ich na dotychczasowym poziomie - dodaje. Jednocześnie przypomina, że w rozporządzeniu wprowadzono także 30-procentową odpłatność dla pacjentów onkologicznych. - *Dzięki temu współpłacenie dla wszystkich pacjentów korzystających z refundowanych środków chłonnych będzie jednakowe, a przez to również prostsze do rozliczenia* - ocenia Marta Masłowska-Sobczak.

Z kolei Karolina Staniszevska, koordynator ds. refundacji w firmie TZMO, wylicza, że dzięki nowym limitom finansowania produktów chłonnych, pacjenci mogą korzystać z refundacji wyższej niż kwota 63 zł, która do tej pory była najczęściej wykorzystywanym poziomem dofinansowania przez NFZ przy zakupie refun-

dowanych środków pomocniczych. – *Wyczekiwana latami zmiana limitu finansowania wpływa bezpośrednio na miesięczne koszty ponoszone przez pacjenta z racji zaopatrzenia w wyroby medyczne. Część pacjentów decyduje się na oszczędność – do tej pory NFZ refundował kwotę 63 zł, od grudnia 2021 r. może to być nawet 107 zł. Jednak ci, dla których problem nie stanowi ten sam poziom dopłaty do produktów, wybierają wyższy poziom chłonności, dzięki czemu produkt jest dla nich i ich opiekunów bardziej komfortowy. Nie trzeba go tak często wymieniać* – wskazuje przedstawicielka TZMO.

Nowe limity nie tylko cenowe

Na kwestię chłonności produktów zwraca również uwagę Marta Masłowska-Sobczak. Jej zdaniem ważnym krokiem ze strony resortu zdrowia było ustalenie w rozporządzeniu obowiązującym od 1 grudnia zeszłego roku minimalnego poziomu chłonności. – *To wyeliminuje nadużycia, takie jak np. zgłaszanie do refundacji zwykłych wkładek. Za sprawą nowelizacji pacjenci zyskają więc nie tylko więcej produktów, ale też środki zdecydowanie lepszej jakości* – ocenia.

Z tego punktu widzenia ważnym wydaje się również właściwy dobór środków chłonnych do potrzeb pacjenta. Dlatego też producenci podkreślają znaczenie właściwej edukacji nie tylko wśród pacjentów, ale również opiekunów, farmaceutów i pracowników sklepów medycznych, którzy pomagają chorym w realizacji zleceń. – *Zwracamy uwagę również na kwestię komfortu, oprócz pieluchomajtek dla pacjentów niemobilnych proponujemy zaopatrzenie się w podkłady higieniczne, które również podlegają refundacji, lub przeznaczenie zaoszczędzonej kwoty wynikającej ze zmiany limitu refundacyjnego na produkty przeznaczone do oczyszczenia i ochrony skóry okolic intymnych dla osób z nietrzymaniem moczu. Ważna jest również ilość produktów, w które się zaopatrujemy – zgodnie z potrzebą pacjenta, jeśli wybieramy produkt o wyższej chłonności, użyjemy go mniejszą ilość, ponieważ nie będzie wymagana tak częsta wymiana* – przekonuje Karolina Staniszevska.

Nie wszystko złote...

Pacjenci, którzy od dwóch dekad czekali na zmiany w refundacji środków chłonnych, przyznają jednak, że

zmiany w sposobie finansowania wyrobów chłonnych pociągnęły za sobą również pewne mankamenty. – *Swoje niezadowolenie wyrażają szczególnie ci pacjenci onkologiczni, którzy zaopatrują się w stosunkowo niewielkie ilości takich produktów miesięcznie (do 60 sztuk miesięcznie), bo akurat dla nich zmiany przyniosły negatywny skutek* – ocenia Anna Sarbak, prezes Stowarzyszenia Osób z NTM „UroConti”. Wtórzy jej Elżbieta Żukowska, sekretarz stowarzyszenia, która wskazuje, że po entuzjastycznym przyjęciu zmian już pierwsza realizacja zleceń na środki chłonne pokazała, iż w wielu przypadkach trzeba było zapłacić więcej. Dlaczego?

Fot. Kabardins photo - stock.adobe.com

– *Przede wszystkim powodem tej sytuacji były rosnące od ubiegłego roku ceny środków chłonnych. Zaryzykuję nawet twierdzenie, że podwyżki wyrobów były tak dotkliwie, że de facto wzrost limitów cenowych jedynie te wzrosty złagodził. Z moich obserwacji i analiz wynika, że najbardziej zdrożały wciągane majtki chłonne o wysokiej chłonności. Najmocniej, w negatywnym sensie, zmiany w refundacji odczuli pacjenci onkologiczni. Zostali oni zrównani z pozostałymi pacjentami, którym przysługują refundowane środki chłonne, a jednocześnie, kupując mniejsze opakowania, dopłacają do wyrobów chłonnych więcej* – wylicza Elżbieta Żukowska.

Ceny rosną nie bez powodu?

Jak z podwyżek tłumaczą się producenci? Przede wszystkim wskazują rosnące koszty surowców i logistyki. Wkrótce sytuacja może ulec dalszemu pogorszeniu m.in. przez Polski Ład oraz rosnącą inflację, która

REFUNDACJA ŚRODKÓW ABSORPCYJNYCH OD 1 GRUDNIA 2021 - NA CZYM POLEGA ZMIANA

MAJTKI CHŁONNE, PIELUCHY ANATOMICZNE, PIELUCHOMAJTKI

 do 30 listopada 2021

KOD P.100 (PACJENCI ONKOLOGICZNI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

Liczba sztuk produktu	Limit finansowy	Wysokość refundacji	Kwota refundacji
90	77,00 zł	100%	77,00 zł
60	77,00 zł	100%	77,00 zł
30	77,00 zł	100%	77,00 zł

 od 1 grudnia 2021

KOD P.100 (PACJENCI ONKOLOGICZNI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

Liczba sztuk produktu	Limit finansowy (liczony dla 1 szt.)	Wysokość refundacji	Kwota refundacji (liczony dla 1 szt.)	Kwota refundacji razem	Zysk / strata dla pacjenta
90	1,70 zł	70%	1,19 zł	107,10 zł	30,10 zł
60	1,70 zł	70%	1,19 zł	71,40 zł	-5,60 zł
30	1,70 zł	70%	1,19 zł	35,70 zł	-41,30 zł

KOD P.101 (PACJENCI POZOSTALI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

Liczba sztuk produktu	Limit finansowy	Wysokość refundacji	Kwota refundacji
90	90,00 zł	70%	63,00 zł
60	90,00 zł	70%	63,00 zł
30	90,00 zł	70%	63,00 zł

KOD P.101 (PACJENCI POZOSTALI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

Liczba sztuk produktu	Limit finansowy (liczony dla 1 szt.)	Wysokość refundacji	Kwota refundacji (liczony dla 1 szt.)	Kwota refundacji razem	Zysk / strata dla pacjenta
90	1,70 zł	70%	1,19 zł	107,10 zł	44,10 zł
60	1,70 zł	70%	1,19 zł	71,40 zł	8,40 zł
30	1,70 zł	70%	1,19 zł	35,70 zł	-27,30 zł

WKŁADY ANATOMICZNE, PODKŁADY

 do 30 listopada 2021

KOD P.100 (PACJENCI ONKOLOGICZNI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

Liczba sztuk produktu	Limit finansowy	Wysokość refundacji	Kwota refundacji
90	77,00 zł	100%	77,00 zł
60	77,00 zł	100%	77,00 zł
30	77,00 zł	100%	77,00 zł

 od 1 grudnia 2021

KOD P.100 (PACJENCI ONKOLOGICZNI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

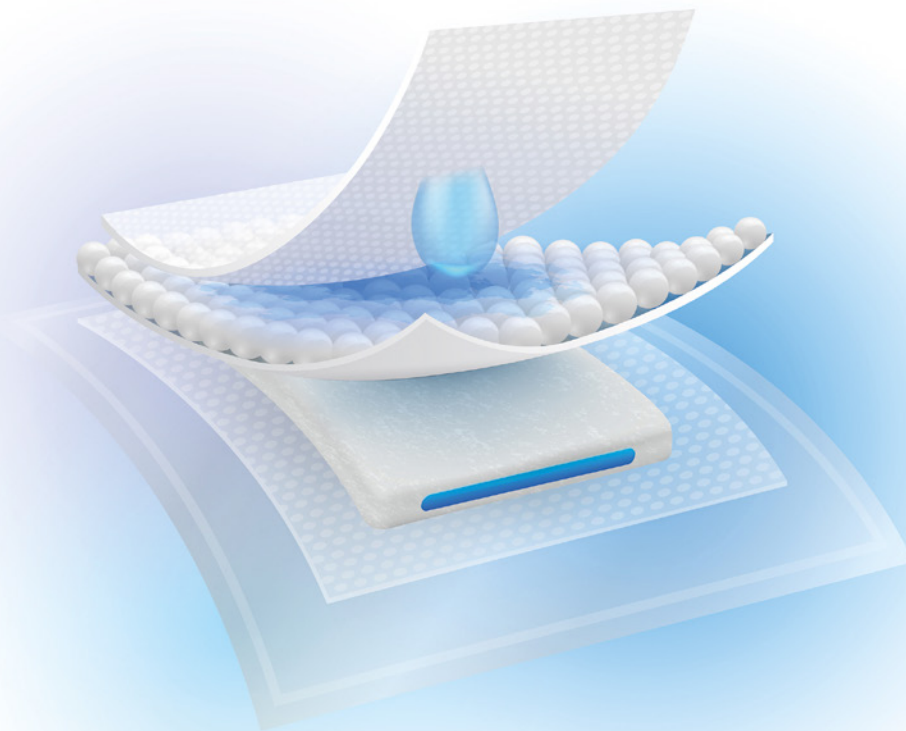
Liczba sztuk produktu	Limit finansowy (liczony dla 1 szt.)	Wysokość refundacji	Kwota refundacji (liczony dla 1 szt.)	Kwota refundacji razem	Zysk / strata dla pacjenta
90	1,00 zł	70%	0,70 zł	63,00 zł	-14,00 zł
60	1,00 zł	70%	0,70 zł	42,00 zł	-35,00 zł
30	1,00 zł	70%	0,70 zł	21,00 zł	-56,00 zł

KOD P.101 (PACJENCI POZOSTALI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

Liczba sztuk produktu	Limit finansowy	Wysokość refundacji	Kwota refundacji
90	90,00 zł	70%	63,00 zł
60	90,00 zł	70%	63,00 zł
30	90,00 zł	70%	63,00 zł

KOD P.101 (PACJENCI POZOSTALI)
przy cenie produktu wyższej lub równej limitowi

Liczba sztuk produktu	Limit finansowy (liczony dla 1 szt.)	Wysokość refundacji	Kwota refundacji (liczony dla 1 szt.)	Kwota refundacji razem	Zysk / strata dla pacjenta
90	1,70 zł	70%	1,19 zł	107,10 zł	44,10 zł
60	1,70 zł	70%	1,19 zł	71,40 zł	8,40 zł
30	1,70 zł	70%	1,19 zł	35,70 zł	-27,30 zł

Fot. Vectorman2017 - stock.adobe.com

nawet może przyspieszyć z powodu wojny w Ukrainie. – Tak jak większość wyrobów medycznych, także produkcja środków chłonnych jest w dużej mierze uzależniona od kosztów energii elektrycznej i cen surowców. A te w ostatnim roku rekordowo podrożały. Celuloza, czyli podstawowy składnik środków chłonnych, zdrożała o około 50 proc.! Podobnie ceny energii elektrycznej, które nadal rosną – tłumaczy Patryk Sucharda, Public Regulatory Affairs Manager w Essity. – Niebagatelny wpływ ma także inflacja na poziomie niemal 9 proc. Wymienione przeze mnie czynniki mogą mieć wpływ na wysokość cen środków chłonnych nie tylko w Polsce, ale także w całej Europie – dodaje.

Podobnie podwyżki cen tłumaczy przedstawicielka TZMO. – Niestety, wszystko drożeje: surowce, koszty produkcji. To przekłada się na podwyżki cen. Aktualny cennik refundacyjny produktów Seni udostępniamy pacjentom na naszej stronie internetowej. Należy jednak pamiętać, że są to ceny sugerowane przez TZMO i w aptece czy sklepie medycznym mogą się różnić od siebie – zastrzega Staniszevska.

Czy będą kolejne zmiany w sposobie refundacji?

Pacjenci nie zamierzają jednak czekać z założonymi rękoma i aktywnie przystąpili do działań na rzecz kolejnych zmian w refundacji środków chłonnych. Jak wskazuje Elżbieta Żukowska, jednym z postulatów jest zwiększenie limitu ilościowego dla pieluchomajtek do 120 sztuk miesięcznie. Jej zdaniem powinno to przełożyć

się na większe wsparcie dla osób o najwyższym stopniu niesamodzielności i najniższej mobilności.

Jak wskazała Anna Sarbak w piśmie skierowanym do resortu zdrowia, ta grupa pacjentów z nietrzymaniem moczu jest szczególnie wrażliwa. "W świetle szybko rosnących kosztów codziennego życia, osoby opiekujące się nimi w domach będą środki finansowe otrzymywane z ich rent, emerytur i zasiłków coraz częściej przeznaczać na inne potrzeby kosztem codziennej higieny, czyli zakupu środków absorpcyjnych, w tym w szczególności pieluchomajtek, które są produktem pierwszego wyboru w przypadku osób leżących. W efekcie może wzrosnąć liczba powikłań skórnych (zakażenia, odparzenia, odleżyny), co będzie skutkowało wzrostem liczby hospitalizacji, których powinniśmy starać się unikać" – napisała Anna Sarbak.

Zdaniem pacjentów konieczne jest również zwiększenie limitu finansowego dla majtek chłonnych z 1,70 zł do przynajmniej 2 zł. Takie rozwiązanie powinno przyczynić się do poprawy mobilności części osób samodzielnych z inkontynencją.

– Ten rodzaj produktu, tj. majtki chłonne, daje poczucie wyższego komfortu i bezpieczeństwa, umożliwiając wyjście z domu. Przekłada się to pozytywnie na obniżenie ryzyka wystąpienia innych chorób, samoizolacji, a w rezultacie na zwiększenie aktywności, zarówno społecznej, jak i zawodowej – ocenia Anna Sarbak.